FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT J.-P. WARNER FREMSAT DEN 18. APRIL 1978 [1]

Høje Ret.

I den foreliggende sag må Domstolen på ny dykke ned i den komplicerede fællesskabslovgivning, dels vedrørende markedsordningen for sukker, dels vedrørende de monetære udligningsbeløb.

Sagen er forelagt Domstolen ved et præjudicielt spørgsmål fra Finanzgericht Hamburg. Sagsøger i hovedsagen er Kommanditgesellschaft in Firma Hans-Otto Wagner GmbH, Agrarhandel, som driver handel i Forbundsrepublikken Tyskland. Sagsøgte er Hauptzollamt Hamburg-Jonas.

Ifølge kontrakt af 12. februar 1976, som var affattet på engelsk, og som angav at være undergivet de af The Refined Sugar Association, London, udstedte regler, solgte sagsøger 4 000 tons vesttysk hvidt sukker til Jean Lion & Cie S.A., Paris. Prisen var fastsat til 86,15 DM pr. 100 kg netto »fragt betalt til grænse Passau«. (Passau ligger på den tyske side af grænsen mellem Tyskland og Østrig). Køberne forpligtede sig til at levere sukkeret »til tredjeland (ikke DDR)«. Det var endvidere bestemt i kontrakten, at »det tyske udligningsbeløb« skulle »tilfalde sælger«, at køberne skulle overdrage eksportlicenser med en gennemsnitlig eksportrestitution på 183 981 DM pr. 100 kg netto til sælgerne, og at restitutionen skulle »tilfalde sælger«. (Se bilag 10 til sagsøgers skriftlige indlæg).

Sukkeret blev eksporteret mellem den 1. og 25. marts 1976 fra Forbundsrepublikken til Bulgarien i et antal varepartier. Det skete i henhold til ni forskellige licenser, hvoraf Jean Lion & Cie S.A. havde fået tildelt de otte fra det franske interventionsorgan (Fonds d'intervention et de régularisation du marché du sucre eller FIRS«) og havde overdraget disse til sagsøger i henhold til kontrakten. En licens havde sagsøger selv fået tildelt fra det tyske interventionsorgan (Einfuhr- und Vorratsstelle für Zucker und Rohtabak eller »EVSt-Z/R«). Ifølge de af FIRS udstedte licenser udgjorde eksportrestitutionerne mellem 28,11 FF og 29,80 FF pr. 100 kg, medens de ifølge den af EVSt-Z/R udstedte licens udgjorde 15,67 DM pr. 100 kg. Alle licenserne viste, at restitutionssaterne var blevet fastsat ved licitation i henhold til forordning (EØF) nr. 2101/75. (Se bilag 1 til 9 til sagsøgers skriftlige indlæg og sagsøgte »Einspruchsentscheidung« af 13. 9. 1976).

Tvisten mellem parterne går på, om det var korrekt, at de fastsatte restitutioner blev nedsat ved anvendelse af en »monetær koefficient« i henhold til Kommissionens forordning (EØF) nr. 1380/75 af 29. maj 1975. I sagen ved Finanzgericht anfægter sagsøger gyldigheden af en beslutning fra sagsøgte (optaget i dennes Einspruchsentscheidung af 13. 9. 1975) om, at en sådan nedsættelse skulle foretages.

Det er ikke første gang, Domstolen behandler forordning nr. 1380/75 og i særdeleshed forordningens bestemmelser om monetære koefficienter. Det skete også for nylig i sag 79/77 *Firma Kühlhaus Zentrum AG* mod *HZA Hamburg-Harburg* (9. marts 1978, endnu ikke offentliggjort). Denne sag kom også som en præjudiciel forelæggelse fra Finanzgericht Hamburg.

Disse monetære koefficienter har følgende baggrund:

Afgifter og restitutioner ved import til eller eksport fra Fællesskabet for varer,

1 — Oversat fra engelsk.

som er omfattet af en fælles markedsordning, fastsættes normalt i regningsenheder. Når de anvendes i et konkret tilfælde er det nødvendigt at omveksle dem til den pågældende medlemsstats nationale valuta. Siden ikrafttrædelsen af Rådets forordning (EØF) nr. 475/75 af 27. februar 1975 (EFT L 52 af 28. 2. 1975) »om de vekselkurser, der skal anvendes inden for landbrugssektoren« er denne omveksling sket til den »repræsentative kurs« (den »grønne« kurs) for den pågældende valuta, der fastsættes af Rådet med visse mellemrum. Som bekendt svarer de repræsentative kurser, der således fastsættes for medlemsstaternes valutaer, ikke altid til disses reelle værdi på markedet.

I de første år efter indførelsen af de monetære udligningsbeløb, dvs. fra 1971 til 1973, plejede Kommissionen at fastsætte forskellige monetære udligningsbeløb for handel med tredjelande og for samhandelen mellem medlemsstaterne for at tage hensyn til den omstændighed, at der ikke betales importafgift eller eksportrestitution i handelen mellem medlemsstater. For at forenkle systemet og opnå en hurtigere administration fastsatte Kommissionen imidlertid fra 1973 ét monetært udligningsbeløb for hver vare og for hver medlemsstat, for hvilken de i Rådets forordning (EØF) nr. 974/71 fastsatte betingelser for anvendelse af monetære udligningsbeløb var opfyldt. Kommissionen beregnede de monetære udligningsbeløb ud fra fællesskabspriserne ved at anvende den procentsats, som var foreskrevet i artikel 2, stk. 1, i denne forordning, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 1112/73, dvs. for en valuta »i slangen«, hvor DM selvsagt befinder sig, den procentsats, der udgør forskellen mellem — så vidt det er relevant for den foreliggende sag — valutaens »repræsentative kurs« og dens »centralkurs«.

Heraf følger — for så vidt angår en import eller eksport fra eller til et tredjeland, som medfører betaling af afgift eller restitution — i det mindste teoretisk, at det beløb, som fremkom ved anvendelse af nævnte procentsats på afgiften eller restitutionen, ville blive medregnet to gange, såfremt der ikke blev foretaget en eller anden korrektion, nemlig første gang i omvekslingen af afgiften eller restitutionen fra regningsenheder til den nationale valuta til den »repræsentative« kurs og anden gang i det monetære udligningsbeløb, eftersom den fællesskabspris, som hvert udligningsbeløb fastsættes i forhold til, teoretisk er lig med verdensmarkedsprisen (efter omstændighederne), plus eller minus afgiften eller restitutionen. Der anvendes derfor en »koefficient« til at korrigere afgiften eller restitutionen, som udledes af den procentsats, der er anvendt til beregning af det monetære udligningsbeløb. Koefficienten er et tal, hvormed afgiften eller restitutionen multipliceres. Koefficienterne fastsættes ved kommissionsforordninger med visse mellemrum og var på tidspunktet for de faktisk omstændigheder i denne sag (marts 1976) for DM's vedkommende 9. Med andre ord medførte anvendelse af koefficienten på en importafgift eller en eksportrestitution, som skulle betales i DM, at denne blev nedsat til 90 % af sin pålydende værdi.

På daværende tidspunkt fandtes reglerne for denne ordning i forordning nr. 1380/75 (EFT L 139 af 30. 5. 1975), hvis navn er: »Gennemførelsesbestemmelser vedrørende monetære udligningsbeløb«. Den del af artikel 4 i forordningen, der har betydning for den foreliggende sag, lyder således:

»1. For hver medlemsstat og for hvert produkt, for hvilke betingelserne for anvendelse af de monetære udligningsbeløb er opfyldt, fastsættes et monetært udligningsbeløb.

Det beregnes på basis af den fælles pris, i givet fald reduceret under anvendelse af bestemmelserne i tiltrædelsesakten.

2. Det beløb, der fastsættes i henhold til det foregående stykke, anvendes i samhandelen mellem medlemsstaterne og med tredjelande.

3. Dog skal:

   a) i samhandelen med de nye medlemsstater tilstrædelsesudligningsbeløbene samt de faste elementer

   b) og i samhandelen med tredjelande importbelastningerne samt eksportrestitutionerne og eksportafgifterne fastsat i regningsenheder« (disse ord bør fremhæves)« gældende for de i stk. 1 omhandlede produkter multipliceres med en koefficient. Denne koefficient afledes af den procentsats, som har været benyttet ved beregningen af det monetære udligningsbeløb, og som er fastsat af Kommissionen samtidig med dette beløb.

...

4. Såfremt eksportafgiften eller restitutionen skal forhøjes, henholdsvis nedsættes, med tiltrædelsesudligningsbeløb og med monetære udligningsbeløb og samtidig multipliceres med en koefficient, skal der foretages følgende beregninger:

   a) eksportafgiften eller restitutionen nedsættes, henholdsvis forhøjes med tiltrædelsesudligningsbeløbet;

   b) det fremkomne resultat multipliceres med koefficienten;

   c) efter at det således opnåede beløb er omregnet til national valuta, nedsættes, henholdsvis forhøjes det med det monetære udligningsbeløb.«

Spørgsmålet i denne sag er, om de i eksportlicenserne nævnte restitutioner var blevet »fastsat i regningsenheder«. Hvis dette var tilfældet, var den korrekte fremgangsmåde, at de blev ganget med koefficienten (dvs. med 9), herefter omvekslet til DM til den repræsentative kurs og endelig forhøjet med det monetære udligningsbeløb (forhøjet, fordi der jo blev ydet monetære udligningsbeløb ved eksport fra Forbundsrepublikken, eftersom DM er en revalueret valuta). Der er ingen tvivl om den gældende sats for de monetære udligningsbeløb. Den var 10,90 DM pr. 100 kg.

Sagsøgers påstand går kort ud på, at eksportrestitutionerne blev fastsat ved licitation i nationale valutaer (FF og DM) og ikke i regningsenheder, hvorfor der ikke anvendes nogen koefficient.

For at afgøre om denne påstand er rigtig, er det på visse punkter nødvendigt detaljeret at gennemgå den lovgivning, i henhold til hvilken disse eksportrestitutioner blev fastsat ved licitation.

Grundforordningen om den fælles markedsordning for sukker er nu Rådets forordning (EØF) nr. 3330/74 af 19. december 1974, som afløste Rådets forordning nr. 1009/67/EØF, ved hvilken forordning nævnte markedsordning blev oprettet. Forordning nr. 3330/74 bestemmer, som forordning nr. 1009/67 gjorde det før den, at der i tider med knaphed på sukker kan lægges en afgift på eksport af sukker fra Fællesskabet, og i situationer, hvor verdensmarkedspriserne på sukker er lavere end Fællesskabet, kan ydes en restitution ved eksport for at udligne forskellen mellem disse priser. Forordningen bestemmer også, at der enten kan fastsættes restitutioner med reglemæssige mellemrum i medfør af foranstaltninger, som vedtages i henhold til »forvaltningskomitéproceduren«, eller at de kan tildeles ved licitation. (Se forordningens artikel 17 og 19). Vi har hørt fra Kommissionen, at »regelmæssigt« fastsatte restitutioner i praksis fastsættes lavt, og at restitutionerne ved de fleste udførsler af sukker i dag tildeles ved licitation.

De almindelige regler for ydelse af eksportrestitutioner for sukker findes i

Rådets forordning (EØF) nr. 766/68 af 18. juni 1968 (EFT 1968 (I), s. 147; org.ref. JO L 143 af 25. 6. 1968), som oprindelig blev vedtaget i medfør af forordning nr. 1009/67, og som fortsat er i kraft i medfør af artikel 44, stk. 4, i forordning nr. 3330/74.

Den del af artikel 4 i forordning nr. 766/68, som angår den foreliggende sag, lyder således:

»1. For de i forordning nr. 1009/67/EØF, artikel 1, stk. 1, litra a), nævnte varer kan restitutionen fastsættes på grundlag af en licitation. Licitationens formål er at bestemme restitutionens størrelse.

2. Licitationen afholdes af medlemsstaternes kompetente myndighed i overensstemmelse med en retsakt, der er bindende for alle medlemsstater. Denne retsakt fastsætter licitationsbetingelserne. Disse betingelser skal sikre alle inden for Fællesskabet etablerede personer lige adgang til deltagelse.

3. Licitationsbetingelserne omfatter en frist for indgivelse af bud. Inden for 3 hverdage efter indgivelsesfristens udløb fastsættes for den pågældende licitation et maksimumsbeløb for restitutionen på grundlag af de fremkomne bud og i overensstemmelse med den i forordning nr. 1009/67/EØF, artikel 40, fastsatte fremgangsmåde. Ved beregningen af maksimumsbeløbet tages hensyn til forsynings- og prissituationen inden for Fællesskabet, priserne og afsætningsmulighederne på verdensmarkedet samt omkostningerne ved udførsel af sukker.

. . .

4. . . .

5. Såfremt den i et bud angivne restitution overstiger det fastsatte maksimumsbeløb, udskydes budet af medlemsstaternes kompetente myndigheder. Såfremt den i budet angivne restitution ikke er højere end maksimumsbeløbet, er den restitution, der skal fastsættes af disse myndigheder, lig med den i det pågældende bud angivne.

Artikel 9 er sålydende:

»Tilbud indgivet ved en licitation tages kun i betragtning, såfremt der er stillet sikkerhed.

Sikkerheden forfalder helt eller delvis, såfremt de forpligtelser, der påhviler licitationsdeltagerne, ikke eller kun delvis opfyldes.«

Den 11. august 1975 vedtog Kommissionen forordning (EØF) nr. 2101/75 (EFT L 214 af 12. 8. 1975), som De sikkert vil huske, at der er henvist til i hver af eksportlicenserne i den foreliggende sag. Denne forordning vedrørte, som det hedder i navnet »en løbende licitation med henblik på fastsættelse af en eksportafgift og/eller eksportrestitution for hvidt sukker«. Baggrunden for dette alternativ var selvfølgelig, at der var knaphed på sukker i august 1975, hvorfor der blev opkrævet afgifter på eksport heraf fra Fællesskabet (se f.eks. Kommissionens forordning (EØF) nr. 2105/75, også af 11. 8. 1975).

De relevante bestemmelser i forordning nr. 2101/75 er følgende:

»Artikel 1

Medlemsstaterne åbner en løbende licitation med henblik på fastsættelse af en eksportafgift og/eller eksportrestitution for hvidt sukker og holder indenfor dennes gyldighedsperiode ugentlige dellicitationer.

Artikel 2

1. Den løbende licitation og del-licitationerne holdes i overensstemmelse med forordning (EØF) nr. 766/68 samt med de følgende bestemmelser. (. . .)

2. Den løbende licitation gælder indtil en dato, som vil blive fastsat senere.

Artikel 3

1. Medlemsstaterne udfærdiger en licitationsbekendtgørelse. Licitationsbekendtgørelsen offentliggøres i *De Europæiske Fællesskabers Tidende.* Medlemsstaterne kan derudover offentliggøre licitationsbekendtgørelsen eller lade den offentliggøre andre steder.
2. Licitationsbekendtgørelsen angiver navnlig licitationsbetingelserne.«

Artikel 4 foreskrev i detaljer inden for hvilke tidsrum, der skulle indgives bud til hver del-licitation. Artikel 5 bestemte:

»1. De interesserede parter deltager i licitationen enten ved indlevering af et skriftligt bud til det kompetente organ i en medlemsstat mod anerkendelse af modtagelsen eller ved fremsendelse af skriftligt bud i anbefalet brev, pr. telex eller pr. telegram til det nævnte organ.

2. Budet angiver:

a) licitationens reference;

b) den bydendes navn og adresse;

c) den mængde hvidt sukker, som skal udføres;

d) størrelsen af eksportafgiften eller i påkommende tilfælde størrelsen af eksportrestitutionen pr. 100 kg hvidt sukker, udtrykt i den medlemsstats valuta, i hvilken budet er indgivet.

...

6. Et indgivet bud kan ikke trækkes tilbage.«

Ser man nærmere på dette, kan man se, at vi her er ved kulminationen på det af sagsøger indbragte søgsmål. Artikel 4, stk. 5, i forordning nr. 766/68 bestemte, som De husker, at såfremt den i budet angivne restitution ikke var højere end maksimumsbeløbet, skulle de kompetente myndigheder i den pågældende medlemsstat fastsætte restitutionen til et beløb, som var »lig med den i det pågældende bud angivne«, medens artikel 5, stk. 2, litra d), i forordning nr. 2101/75 bestemte, at budet skulle angivne restitutionens størrelse »udtrykt i den medlemsstats valuta, i hvilken budet er indgivet«. Skulle alene ordlyden i disse to bestemmelser sammenholdes, måtte konklusionen nødvendigvis være, at fastsættelsen af en restitution ved licitation skulle ske i den pågældende medlemsstats nationale valuta og ikke i regningsenheder.

Man bliver imidlertid nødt til at læse videre.

Artikel 6 i forordning nr. 2101/75 omhandlede i detaljer den sikkerhed, som den bydende skulle stille (som omhandlet i artikel 9 i forordning nr. 766/68).

Artikel 7 bestemte, at budene skulle gennemgås i et lukket møde af »det pågældende kompetente organ«, hvorved der mentes det kompetente organ i den medlemsstat, hvor budet var blevet afgivet, og at budene skulle meddeles Kommissionen »straks ... dog uden navns nævnelse«.

Artikel 8 kommer ikke ind i billedet.

Artikel 9 lyder som følger, men uden henvisningerne til artikel 10, som ikke er relevante for den foreliggende sag:

»1. Især under hensyntagen til situationen og den forventelige udvikling på markedet for sukker i Fællesskabet og på verdensmarkedet fastsættes der:

— enten en minimal eksportafgift,

— eller en maksimal eksportrestitution.

2. ... gives licitationstilslaget såfremt der er fastsat en minimal eksportafgift, til den eller de bydende, hvis bud er af samme størrelse som den minimale eksportafgift eller overstiger denne.

... gives licitationstilslaget når der er fastsat en maksimal eksportrestitution, til den eller de bydende, hvis bud ligger på samme niveau som

den maksimale eksportrestitution eller derunder, samt til enhver bydende, hvis bud vedrører en eksportafgift.«

Det er værd at bemærke, at artikel 9 ikke bestemte, hvordan den minimale eksportafgift eller den maksimale eksportrestitution skulle udtrykkes. Der er imidlertid enighed om, at det altid er sket i regningsenheder.

Artikel 11 lød således:

»1. Den pågældende medlemsstats kompetente organ meddeler straks alle de bydende resultatet af deres deltagelse i licitationen. Endvidere tilstiller dette organ straks kontraktmodtageren en erklæring om antagelse af licitationsbudet.

2. Erklæringen om antagelse af licitationsbudet skal mindst angive:

a) licitationens reference;

b) den mængde hvidt sukker, der skal udføres;

c) den eksportafgift, der skal opkræves, eller i påkommende tilfælde den eksportrestitution, der skal ydes pr. 100 kg hvidt sukker for den under litra b) anførte mængde.«

Også her er det vigtigt at bemærke, at artikel 11, stk. 2, litra c), ikke bestemte, hvordan eksportafgiften eller eksportrestitutionen skulle udtrykkes. Den lod det stå åbent, om det skulle være i medlemsstatens valuta eller i regningsenheder.

Den sidste bestemmelse i forordning nr. 2101/75, som jeg må citere, er artikel 12, der, for så vidt det er relevant for den foreliggende sag, lød som følger:

»Kontraktmodtageren har:

a) ret til for den pågældende mængde at få udstedt en eksportlicens med angivelse af henholdsvis den eksportafgift eller den eksportrestitution, der er anført i budet,

b) pligt til, inden 10 dage efter udløbet af fristen for indgivelse af bud, at indgive en ansøgning om eksportlicens for denne mængde, . . .«.

Denne artikel kræver efter min opfattelse to kommentarer.

Den første er, hvilket jeg næppe behøver at minde Dem om, at der i henhold til bestemmelserne om de fælles markedsordninger for landbrugsvarer (for sukker i medfør af artikel 12 i forordning nr. 3330/74) ved en anmodning om eksportlicens skal stilles en sikkerhed for, at den i licensen omhandlede eksport faktisk bliver gennemført. Således havde artikel 12, litra b), i forordning nr. 2101/75 den indirekte virkning, at den forpligtede kontraktmodtageren til at sikre, at den i hans bud foreslåede eksport blev gennemført.

For det andet — og måske af større betydning — giver henvisningen i artikel 12, litra a), til »den eksportafgift eller den eksportrestitution, der er anført i budet« sammenholdt med artikel 5, stk. 2, litra d) tilstrækkelig forklaring på, hvorfor restitutionerne i eksportlicenserne i den foreliggende sag blev udtrykt i henholdsvis FF og DM. Derfor kan det ikke alene af den omstændighed, at restitutionerne var udtrykt på den måde i licenserne, udledes, at de ikke var »fastsat« i regningsenheder.

Den 14. august 1975 blev der i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* (C 185/23) på Kommissionens og alle medlemsstaternes interventionsorganers vegne offentliggjort en bekendtgørelse om en løbende licitation (nr. 9/1975), som var forudsat i artikel 3 i forordning nr. 2101/75.

Denne bekendtgørelse gengav for størstedelens vedkommende bestemmelserne

i forordning nr. 2101/75 herunder i afsnit III (3) bestemmelserne i artikel 5, stk. 2, og i afsnit V (7) bestemmelserne i artikel 11. Den indeholdt imidlertid herudover en vigtig bestemmelse, nemlig afsnit V (8), der lød som følger:

»Med henblik på sammenligning af bud og på medlemsstaternes licitationstilslag omregnes den i national valuta foreslåede eksportafgift eller restitution til regningsenheder ved anvendelse af den kurs, som benyttes inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik«.

Så vidt jeg kan se, ville det ikke være muligt at frakende denne bestemmelse retsvirkning, medmindre det blev antaget, at den var uforenelig med artikel 4, stk. 5, i forordning nr. 766/68. Men forfatterne af denne forordning kan næppe have forestillet sig, at »den i budet angivne restitution« aldrig, af nogen grund, skulle kunne udtrykkes i andet end valutaen i den medlemsstat, hvor budet blev afgivet. Netop denne sag illustrerer, at når retten til en restitution er blevet overdraget, kan det blive nødvendigt at omveksle restitutionsbeløbet til en anden medlemsstats valuta. Da forordningen blev vedtaget i 1968, gjaldt der desuden faste pariteter, så der ikke opstod vanskeligheder, såfremt det blev nødvendigt at omveksle beløb, udtrykt i en medlemsstats valuta til en anden medlemsstats valuta eller til regningsenheder; det var derfor naturligt for forfatterne af forordningen at undlade at udstede udtrykkelige lovregler herom.

Det blev gjort gældende fra sagsøgers side, at det ifølge proceduren for fastsættelse af restitutioner ved licitation kun var det maksimale restitutionsbeløb, som skulle fastsættes i regningsenheder. Men dette forekommer mig uforeneligt med afsnit V (8), som angiver, at omvekslingen til regningsenheder tjener følgende formål: »Sammenligning af bud« og »med henblik på ... medlemsstaternes licitationstilslag«.

Jeg er derfor kommet til den konklusion, omend sagsøgers argument umiddelbart virkede tillokkende, at de foreliggende restitutioner må anses for at være blevet fastsat i regningsenheder og derfor er blevet ændret ved anvendelsen af monetære koefficienter.

Kommissionen har fremhævet et punkt, der blev drøftet af Finanzgericht i dennes forelæggelseskendelse (»grunde«, afsnit II, (2.)), og har gjort gældende, at ethvert andet resultat ville føre til uretfærdigheder i forholdet mellem handlende i medlemsstater med revaluerede valutaer (hvor der ydes monetære udligningsbeløb ved eksport) og handlende i medlemsstater med devaluerede valutaer (hvor der opkræves monetære udligningsbeløb ved eksport). Der findes selvfølgelig en tredje kategori, nemlig handlende i alle medlemsstater, hvis valuta er »i slangen« og hvis »repræsentative kurs« er lig med dennes »centralkurs«: her hverken ydes eller pålægges der monetære udligningsbeløb. Dette var faktisk tilfældet i Frankrig, da de faktiske omstændigheder i den foreliggende sag udspillede sig.

I almindelighed opstår spørgsmålet om ligestilling af handlende i disse tre kategorier ikke, fordi de ikke befinder sig i sammenlignelige situationer. Men i det foreliggende tilfælde var licitationen rettet til alle handlende i Fællesskabet, hvorfor det var nødvendigt at sikre, at de konkurrerede på lige vilkår. De faktiske omstændigheder i den foreliggende sag kan bruges til at illustrere, at en accept af sagsøgers påstand ville føre til, at de ikke var i stand til at konkurrere på lige vilkår. Restitutionerne i den foreliggende sag blev alle fastsat som følge af den 16. del-licitation i henhold til den omtalte løbende licitation. Den maksimale eksportrestitution ved denne del-licitation blev fastsat til 5,29 RE pr. 100 kg ved Kommissionens beslutning 76/234/EØF af 11. februar 1976. Omvekslet til FF til den repræsentative kurs, der gjaldt for FF, gav dette 29,80

FF, hvilket faktisk er det tal, der figurerer i en af de Jean Lion & Cie. S.A. tildelte eksportlicenser. Da der ikke på daværende tidspunkt blev anvendt monetære udligningsbeløb i Frankrig, er dette hele det beløb, som en fransk handlende, hvis bud faldt sammen med maksimalbeløbet, ville få udbetalt. Omvekslet til DM til den repræsentative kurs for denne valuta gav de samme 5,29 RE et beløb på 18,93 DM, hvortil kom de 10,90 DM, som en tysk handlende modtog i monetære udligningsbeløb. Hvis dennes restitution ikke blev nedsat ved anvendelse af koefficienten, ville den tyske handlende af de grunde, som jeg har skitseret i begyndelsen, få udbetalt to gange det beløb, som afspejlede den procentvise forskel mellem den repræsentative kurs og centralkursen på DM, i henseende til restitutionen. Sammenlignet med en handlende i en medlemsstat med en devalueret valuta ville han dermed få en endnu gunstigere stilling.

Det er blevet gjort gældende på sagsøgers vegne, at en handlende, som giver bud på en restitution, — uanset hans stilling teoretisk set — kun er interesseret i det beløb, som han vil modtage i national valuta; endvidere at han fastsætter sit bud i overensstemmelse hermed, og at det var urimeligt at nedsætte budet ved anvendelse af en monetær koefficient. Dette anbringende lyder mærkeligt i sagsøgers mund, da sagsøger har erhvervet de fleste af sine restitutionsrettigheder ved overdragelse fra en handlende i en anden medlemsstat. Efter min opfattelse mister anbringendet under alle omstændigheder meget af sin gyldighed, når man betænker, at en handlende ved beregningen af, hvor meget han modtager kontant, ikke blot må tage hensyn til restitutionen, men også til den eventuelle virkning af de monetære udligningsbeløb; og, hvis monetære udligningsbeløb, hvorfor så ikke også monetære koefficienter? Jeg har også taget hensyn til det af Kommissionen anførte om, at der Kommissionen bekendt i praksis altid var blevet anvendt monetære koefficienter på restitutioner, fastsat ved licitation, og at sagsøger — stadig så vidt det var denne bekendt — var den første handlende, som nogensinde havde rejst indvendinger mod denne procedure.

Det var sandsynligvis på grund af nogle bemærkninger i forelæggelseskendelsen fra Finanzgericht samt indholdet af et af de spørgsmål, som blev forelagt Domstolen ved denne kendelse, at Kommissionen gik så vidt som til at gøre gældende, at såfremt Domstolen følte sig forpligtet til at følge sagsøgers påstande vedrørende fortolkningen af den relevante lovgivning, måtte den erklære forordning nr. 1380/75 for delvis ugyldig under henvisning til, at den var i strid med traktatens bestemmelser om forbud mod diskrimination. Efter det standpunkt, jeg indtager, opstår dette problem selvfølgelig ikke, men jeg finder det korrekt at antage, for det første at hvis lovgivningen er behæftet med mangler, skal de efter min opfattelse ikke søges i forordning nr. 1380/75, men i bestemmelserne om fastsættelse af restitutioner ved licitation, og for det andet, at hvis disse bestemmelser indeholder en mangel, kan Domstolen ikke råde bod herpå ved at erklære forordningen for delvis ugyldig og dermed i realiteten opfordre Kommissionen til at lovgive med tilbagevirkende kraft til skade for sagsøger.

Jeg vender mig herefter til de spørgsmål, som Finanzgericht har forelagt Domstolen. De lyder som følger:

»1. Skal artikel 4, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1380/75, sammenholdt med forordning (EØF) nr. 2101/75, fortolkes således, at den eksportrestitution, der inden for sukkersektoren, fastsættes i national valuta særskilt for hver enkelt eksportør på grundlag af en licitation, skal multipliceres med den af Kommissionen fastsatte valutakoefficient, der

udledes af den procentsats, som er blevet lagt til grund ved beregningen af den monetære udligning?

2. Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende: er artikel 4, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1380/75 ugyldig, i det omfang den i de i spørgsmål 1 nævnte tilfælde udelukker, at den i national valuta fastsatte eksportrestitution multipliceres med valutakoefficienten?

3. Såfremt spørgsmål 2 besvares bekræftende: hvilke retsvirkninger vil indtræde, hvis artikel 4, stk. 3, i forordning (EØF) nr. 1380/75 er delvis ugyldig?«

Hvis jeg har ret, har Finanzgericht naturligvis med urette antaget, at en restitution, som fastsættes efter licitation (og under alle omstændigheder efter de i den foreliggende sag relevante bestemmelser) skal anses for at være fastsat i national valuta.

Jeg mener, at Domstolen som svar på spørgsmål 1 skal statuere, at artikel 4, stk. 3, i forordning nr. 1380/75, sammenholdt med forordning nr. 2101/75 og med bekendtgørelse nr. 9/1975, skal fortolkes således, at en eksportrestitution, som er fastsat på grundlag af et bud, der var indgivet som svar på nævnte bekendtgørelse, skal multipliceres med den monetære koefficient.

Som følge heraf er det ikke nødvendigt at besvare spørgsmål 2 og 3.